

Miljöprövningsutredningen

M2020:06

103 33 Stockholm

Ert dnr

Komm2020/00635/

M2020:06-107

Vårt dnr S-2022-1

Malmö den 17 januari 2022

SKRIVELSE: Svar till frågor om miljöprövning

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunerna och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.

Avfall Sverige bildades redan 1947 och har omkring 400 medlemmar. Avfall Sveriges medlemmar är kommuner, kommunalförbund, kommunala bolag och kommunala regionbolag inom avfall och återvinning. Deras kunder utgör Sveriges invånare och en stor del av näringslivet. Genom medlemmarna representerar Avfall Sverige Sveriges befolkning. I Avfall Sverige ingår, som associerade medlemmar, cirka 150 tillverkare, konsulter och entreprenörer aktiva inom avfallshantering.

1. Ett begränsat förtursförfarande ("gröna spår")

1. Finns det ett behov av ett förtursförfarande för verksamheter som på ett väsentligt sätt bidrar till klimatmålen? Vilka för- och nackdelar ser ni med ett sådant förfarande?

2. På vilket sätt skulle ett förtursförfarande kunna underlätta för klimatomställningen? Kan det innebära att större omställningsprojekt blir av eller påskyndas? Eller finns det någon annan positiv effekt?

Avfall Sverige ser att det finns en enighet om behovet av att accelerera åtgärder för att nå målen i det klimatpolitiska ramverket. Det skulle visserligen vara positivt att korta ner den tid det tar att erhålla miljötillstånd och ändringstillstånd för omställningsprojekt som exempelvis bio-CCS, produktionsanläggningar av förnybar energi, försorteringsanläggningar för avfall och byte till förnybar energikälla. Frågan är dock om det bäst sker genom förtur för vissa utvalda ansökningar, på bekostnad av övriga. Avfall Sverige är av bland annat av följande anledningar tveksam till ett förtursförfarande:

- En reglering om förtur skulle i sig knappast öka investeringsviljan eller på annat sätt ge tillräckliga incitament för sådana projekt.
- Själva utredningen och prövningen av huruvida ansökan avser sådan verksamhet som ska ha förtur, riskerar i sig att ytterligare belasta och fördröja handläggningen och komplicera tillståndsprövningen. Det bäddar också för ytterligare tidspillan när parterna inte är överens om huruvida förtursbestämmelsen är tillämplig.
- Ansökningar avseende andra verksamheter nedprioriteras och kan komma att få längre handläggningstid, även sådana som är angelägna från allmän synpunkt, som olika typer av klimatanpassningsåtgärder. Det kan också göra att samrådsunderlag blir inaktuella för de ärenden som fått stå tillbaka.
- Även om förtur medges för handläggningen av den kompletta ansökan, kan den sammantagna handlägningsprocessen ändå komma att ta lång tid och tidsbesparingen bli försumbar. Förtur kan sannolikt bara få avsedd effekt om det samtidigt begränsar utrednings- och kompletteringskraven för sökanden. Det kräver en aktiv processledning av prövningsmyndigheten (och/eller av länsstyrelsen i samrådsskedet innan ansökan lämnas in), eventuellt även en målsättning om längsta handläggningstid.
- Naturvårdsverkets rapport om regeringsuppdrag om en samlad statistik över processen för miljötillståndsprövning presenterades för första gången i maj 2021 och avser handläggningstiden fram till slutligt beslut från det att ansökan om tillstånd, ändringstillstånd eller villkorsändring lämnades in till tillståndsmyndigheten. Handläggningstiden varierar stort: från några dagar från det att ansökan anses komplett, till flera år. I Naturvårdsverkets rapport framgår också att en miljöprövningsdelegation (Skåne) i medelvärde och medianvärde har avsevärt längre handläggningstider än samtliga övriga länsstyrelser från det att ansökan anses komplett. Till skillnad från mark- och miljödomstolarna, avser länsstyrelsernas statistik handläggningstiden från det att ansökan av myndigheten bedömts vara komplett, inte tiden från det att ansökan lämnades in. Detta med anledning av formuleringen av det uppföljningsmål från regeringen sedan 2014. Processen fram till att tillståndsmyndigheten anser ansökan vara komplett – kompletteringsfasen – kan vara lång men framgår inte av statistiken.

3. Går det att definiera eller avgränsa vilka verksamheter som väsentligt bidrar till klimatmålen? I så fall, hur?

4. Är det möjligt att ta fram konkreta kriterier för vilka verksamheter som ska omfattas av ett begränsat förtursförfarande? I så fall, vilka kriterier är viktigast?

Avfall Sverige är tveksam till om det går att göra på ett lämpligt sätt. Det bör i så fall utgå från kriterier som redan är beslutade i andra sammanhang avseende verksamheter som har stor betydelse för klimatmålen. Viss jämförelse kan ske mot EU:s taxonomi. Avfall Sverige anser också att eventuella förturskriterier bör ta hänsyn till de värdekedjor som prioriteras av EU-kommissionen i handlingsplanen för cirkulär ekonomi¹ och av regeringen i den nationella handlingsplanen. I handlingsplanen konstaterar kommissionen att en uppskalning av den cirkulära ekonomin kommer att vara avgörande för att uppnå klimatneutralitet senast 2050.

Avfall Sverige anser, vilket har stöd i handlingsplanerna för cirkulär ekonomi, att det inte går att definiera huruvida en verksamhet eller sökt ändring av en verksamhet väsentligt bidrar till klimatmålen genom att bedöma saken begränsat till enbart verksamhetens *egna utsläpp* av klimatpåverkande gaser. För att bidra till Sveriges långsiktiga klimatmål om nettonollutsläpp senast 2045 och negativa utsläpp därefter, kan det vara relevant bland annat att avgränsa till åtgärder som bidrar till en kraftig minskning av utsläppen, till noll eller till negativa utsläpp, men då såväl direkt eller indirekt. Storleken på utsläppsminskningen hos en sökt verksamhetsändring kan vara relevant att beakta hos exempelvis de största utsläpparna inom industrin. En försorteringsanläggning till avfallsförbränningsanläggning, skulle kunna minska mängden fossil plast som förbränns, och därmed minska koldioxidutsläppen. Här bör dock beaktas att en minskning av fossilgasutsläpp från verksamheter som omfattas av utsläppshandeln, inte i sig medför minskning av de totala utsläppen i EU om inte samtidigt utsläppsrätterna upphävs. Avfall Sverige anser därför att förtur för sådana verksamheter *enbart* baserad på minskade egna utsläpp inte skulle få avsedd effekt.

Avfall Sverige ser att minst lika viktig för en omställning är möjliggörarna: verksamheter som bidrar till att möjliggöra en klimatomställning, t.ex. omhändertagande av biogas för att såväl förhindra metanutsläpp, som för att producera fordonsgas som ett led i omställningen från fossildrivna fordon till fordon som drivs på förnybart, icke-fossilt bränsle. En verksamhet kan ha betydande bidrag till klimatmålen genom att exempelvis ta hand om resterna efter andras konsumtion och utsläpp (som avloppsanläggningar, biogasanläggningar och andra avfallsbehandlingsanläggningar). I ett svenskt perspektiv bidrar energiåtervinning i hög grad till att fasa ut fossila bränslen. Energiåtervinningen ur avfall i Sverige består av cirka 40 procent hushållsavfall och 60 procent annat avfall, inklusive importerat avfall som ofta annars skulle ha deponerats med utsläpp av metangaser som följd. Den svenska energiutvinningen ur avfall ger fjärrvärme och el som motsvarar uppvärmningen av mer än en miljon hushåll och på motsvarande sätt räcker elproduktionen till drygt 600 000 hushåll. I EU står värme och kyla för nästan hälften av slutkonsumtionen av energi. Det mesta kommer från fossila källor. Samtidigt deponeras enorma mängder avfall, med bland annat utsläpp av klimatpåverkande

---

¹ En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin – För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa, KOM (2019) 640, se Fakta PM 2019/20:FPM14.

metangaser som följd. I detta sammanhang ska även nämnas anläggningar för insamling av metangas ur deponier samt biogasanläggningar generellt sett.

Problemet med fossila utsläpp från energiåtervinning av avfall har ytterst sitt ursprung i att stora mängder produkter som innehåller fossil plast sätts på marknaden. Förutom att detta framgår av nämnda handlingsplaner för cirkulär ekonomi, nämns det också av Klimatråtsutredningen i betänkandet En klimatanpassad miljöbalk för samtiden och framtiden (SOU 2021:21). En stor del av plastprodukterna på marknaden är inte designade för att kunna återvinnas. Förpackningar med producentansvar sorteras dessutom i alldeles för stor utsträckning fel och hamnar i restavfallet. Detta är några av de faktorer som Sveriges energiåtervinnare inte har någon rådighet över. Att nå fossilfri energiåtervinning kan därför inte enkelt åstadkommas genom att byta bränsle. Inte heller genom att begränsa den utbyggnad av avfallsbehandlingsanläggningar som grundas i ökande avfallsmängder. Istället är det produktion och produkter som behöver regleras – Förtur skulle därför vara intressant vad avser verksamheter och verksamhetsförändringar som genom en stor minskning av mängden avfall, särskilt avfall baserad på fossila råvaror, kan antas väsentligt bidra till klimatmålen i slutet på produktens livscykel. Som exempel kan nämnas plaståtervinningsanläggningar som medför *faktisk* återvinning av plast och råvarubyte till förnybar eller återvunnen råvara i produktionsanläggningar.

6. Vilka konsekvenser skulle ett förtursförfarande kunna få ur konkurrenssynpunkt?

För kommunerna är konkurrensen av något underordnad betydelse, eftersom avfallsanläggningarna ofta är kommunala, lyder under självkostnadsprincipen, och behandlar avfallet utifrån ett samhällsuppdrag med den samlade miljö- och samhällsnyttan som mål.

Förtur skulle kunna ge konkurrensfördelar för sökande som väljer att vidta åtgärder för att minska klimatpåverkan. Ofta är det dock fullt inte så tydligt att se vilken verksamhet som ska få förtur. Förtur och dess eventuella påverkan på konkurrensen blir bara aktuell i fråga om de verksamheter för vilka det faktiskt söks tillstånd eller ändringstillstånd. Det finns verksamheter med mycket gamla tillstånd som verksamhetsutövaren undviker att förändra, i syfte att undvika omprövning av tillståndet. Idag har sådana verksamheter redan konkurrensfördelar jämfört med nyare verksamheter där prövningen beaktat energihushållning, förnybara energikällor och utsläpp av klimatpåverkande gaser. Rättskraften och de nästan obefintliga omprövningarna och tidsbegränsningarna, snedvrider alltså idag konkurrensen till fördel för de verksamheter som inte klimatanpassats. Ett exempel är oljeeldade kraftverk.

För att säkerställa likvärdiga konkurrensförhållanden mellan nya och befintliga verksamheter är det därför viktigt att även befintliga verksamheter förmås anpassa sig till vad som utgör bästa möjliga teknik från klimatsynpunkt. Omprövning och/eller tidsbegränsning är enligt Avfall Sverige ett mer verkningsfullt verktyg än förtur.

5. Förtur skulle kunna innebära olika saker, exempelvis att komma före i tur till prövning. Det skulle också kunna vara olika typer av prioriteringar eller andra åtgärder under prövningen. Hur skulle ett ändamålsenligt förtursförfarande kunna utformas?

7. Har ni förslag på hur ett förtursförfarande skulle kunna regleras i författning?

Avfall Sverige är som sagt tveksam till nyttan av förtur. Om det ändå genomförs, bör det inte ske genom en ny lag, eftersom ytterligare lagar och förordningar gör regelverket än mer svåröverskådligt. Det skulle kunna utformas som en bestämmelse i 21 kap. (eller 22 kap.). I likhet med vad som gäller i lagen (2009:1058) om förtursförklaring i domstol, som dock avser mål och ärenden som oskäligt fördröjts, bör sökanden göra ansökan och tillståndsmyndighetens förtursförklaring inte vara överklagningsbar. En hänvisning bör ske i 19 kap. 5 § miljöbalken, så att förtursreglerna är tillämpliga även i länsstyrelsen. Kriterier för förtur bör utformas så enkelt som möjligt, kopplas till hushållningsbestämmelsen i kap. 1 § miljöbalken i den lydelse som föreslagits av klimaträttsutredningen samt till 2 kap. 5 § miljöbalken. Avfall Sverige föreslår inte några närmare kriterier, men vill hänvisa till vad vi anfört ovan.

Ett alternativ till förtur kan vara att bestämma tidsfrister för prövningen av verksamheter som i väsentlig mån bidrar till klimatomställningen. Parallellt med miljöprövningsutredningen har sommaren 2021 trätt i kraft en ny sektorsövergripande lag (2021:755) och förordning (2021:757) om tidsfrister och kontaktpunkt för kommuners handläggning av vissa ärenden som gäller förnybar el, som föranletts av EU:s omarbetade förnybartdirektiv. Lagen avser även ändringsanmälningar för en verksamhet med tillstånd. Tidsperioden på ett respektive två år ska omfatta samtliga relevanta förfaranden vid behöriga myndigheter.

I Sverige gäller också tidsfrister för några av exempelvis vissa bygglovs- eller anmälningsärenden som kommunerna handlägger och för prövningar som görs av länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer. Länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer har mål om kortare tidsfrist än den som finns i det omarbetade förnybartdirektivet: Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende länsstyrelserna anger inriktningsmål om hur snabbt överklagade kommunala beslut om lov enligt plan- och bygglagen ska avgöras.

När plan- och byggmål prioriterades i överinstanserna, upplevdes dock hos tillsynsmyndigheter att överklagade miljömål fick väsentligt längre handläggningstider. Slutsatsen i promemorian Anpassad miljöprövning för en grön omställning (Ds 2018:38) var också att tidsfrister inte nödvändigtvis leder till snabbare handläggningstider om det inte tillförs extra resurser och kompetens. Införandet av tidsfrister skulle också kunna leda till orättvisor i det enskilda fallet, snedvriden konkurrens och suboptimering av resurser, anges i utredningen. Det vi brukar se är ofta förkortade remisstider, vilket kanske snarare bidrar till att remissinstanserna kastar in extra frågor och kräver kompletteringar bara för att vara på den säkra sidan, eftersom de själva inte hinner utreda frågan.

Ytterligare ett alternativ, som också kan genomföras parallellt, vore att vid målkonflikter ge klimatpåverkan prioritet vid prövningen vid en avvägning enligt portalparagrafen 1 kap. 1 § miljöbalken, men i lydelse enligt klimaträttsutredningens förslag. Redan att tydligare ange klimatförändringarna i portalparagraf och allmänna hänsynsregler, så som föreslås i

klimeträttsutredningens betänkande, skulle sannolikt få effekt på såväl ansökt verksamhet, som avvägningarna vid prövningen.

2. Omprövning och tidsbegränsning

8. Hur många omprövningar av tillstånd eller villkor har skett (på myndighets initiativ) enligt 24 kap. 5 § miljöbalken i er bransch de senaste tio åren?

Avfall Sverige har inte den informationen och känner inte till något fall bland våra medlemmar, men det förekommer i avfallsbranschen och vi har hittat ett fall vid en snabb sökning.² Sannolikt är sådana fall ytterst ovanliga.

Avfall Sveriges uppfattning är att behovet av omprövningar är liten inom avfallsbranschen. De svar vi fått in från flera av våra medlemmar, är att gamla miljötillstånd är relativt ovanliga. Enstaka tillstånd från slutet av 1980-talet förekommer visserligen, annars är de allra äldsta tillstånden från senare halvan av 1990-talet och början av 2000-talet. Det gäller särskilt de större anläggningarna. Dessa äldre tillstånd avser främst deponianläggningar. Flera av deponierna är i sin slutfas och ska sluttäckas. Då kommer verksamheterna bli anmälningspliktiga C-anläggningar och flera verksamhetsutövare har planer att begära återkallelse av tillstånden så att de upphävs.

9. Vilka för- och nackdelar ser ni med dagens omprövningssystem?

Systemet används inte på grund av bland annat oklarheter i processen. Det ligger inte heller i verksamhetsutövarens intresse att få villkor omprövade. Det förekommer att tillståndsmyndigheterna försöker förmå verksamhetsutövaren att göra en ny eller fullständig ansökan genom att med stöd av 1 kap. 4 § andra punkten miljötillsynsförordningen (2013:251) inte godta anmäld ändring och på så sätt tvinga fram omprövning genom en ny prövning på verksamhetsutövarens initiativ istället. Detta kan få effekten att verksamhetsutövaren inte förnyar och utvecklar sin anläggning och därmed finns risk för stagnation och att klimatmotiverade förändringar inte genomförs.

10. Tidsbegränsas tillstånd inom er bransch? Om så är fallet, hur många år brukar tillstånden begränsas till?

11. Tidsbegränsas villkor för tillstånd inom er bransch? Vilken typ av villkor har det i så fall rört sig om och hur lång tid har villkoren meddelats för?

13. I vilken utsträckning tidsbegränsas ändringstillstånd inom er bransch? Vilka har skälen varit för en tidsbegränsning av ändringstillstånd i förekommande fall?

Avfall Sverige har inte den informationen. Avfall Sverige har fått indikationer från medlemmar om att tidsbegränsningar ibland meddelas i ändringstillstånd men inte grundtillstånd. Ett exempel är att

---

² Vi hittar däremot denna vid en allmän sökning
<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.2e0f9f621636c84402723702/1528113036934/2017-09-11Omprövning-tillstånd-Econova-Recycling-AB-551-3465-2015-.pdf>

ändringstillståndet för Sävenäs avfallskraftvärmeverk blev tidsbegränsat med motiveringen att grundtillståndet var gammalt (från 2005). Verksamhetsutövaren valde dock aldrig att ta ändringstillståndet i anspråk eftersom det bedömdes vara fler nackdelar än fördelar med anledning av tidsbegränsningen och andra krav i ändringstillståndet. Bland var det oklart vad som skulle hända när tiden löpte ut. Planen från domstolen var möjligen att pressa fram en ny prövning av hela tillståndet utan att omprövning initieras av myndigheterna. Effekten var att planerad förändring inte effektuerades.

Tidsbegränsning av ändringstillstånd idag, särskilt om det inte avser en utökning av verksamheten som verksamhetsutövaren anser nödvändig, kan alltså medföra att verksamhetsutövaren avstår från att utveckla – och miljöförbättra – verksamheten.

I ett nu pågående ärende som nu är i kompletteringsfasen, om ändringstillstånd för en avfallsanläggning, har länsstyrelsen under samrådet framfört att det kan vara lämpligt att meddela ett tidsbegränsat tillstånd. Med hänvisning till att det är oklart hur ett tidsbegränsat ändrings-/påbyggnadstillstånd ska hanteras om det inte blir förlängt, har verksamhetsutövaren framfört att det inte är nödvändigt eftersom tillståndsmyndigheten kan ompröva villkor och andra bestämmelser om omfattningen när det när det förflutit tio år från det att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft. Det hade alltså varit tydligare att tidsbegränsa tillstånd och/eller villkor i grundtillståndet, än att göra det i ändringstillståndet.

12. Om tidsbegränsning av tillstånd skulle aktualiseras inom er bransch, hur många år är en lämplig tidsbegränsning? Svaret bör innehålla resonemang kring förutsägbarhet och investeringsvilja för verksamhetsutövare, teknikutveckling, klimatförändringar och andra faktorer som är relevanta.

Avfall Sverige har inte haft möjlighet att ta fram detta underlag. Grundregeln är att ett tillstånd kan omprövas tio år efter att det vann laga kraft, utan att det föreligger andra skäl för omprövning. I jämförelse bör enligt Mark- och miljöverdomstolen tillstånd till vindkraftverk normalt tidsbegränsas till 30-35 år.³ Det motsvarar anläggningens normala livslängd. Avfallsanläggningar är av varierande art med varierande livslängd. De förändras sannolikt väsentligt oftare under sin livslängd än vindkraftverk, och omfattas dessutom av föreskrifter som bryter igenom rättskraften. Dessutom ska beaktas värdet av att den plats som tagits i anspråk för verksamheten utnyttjas på ett sätt som är effektivt ur energianvändningssynpunkt och ur ett hushållningsperspektiv (domen i Tretriksroset 2014-08-27).

Man kan diskutera en generell ”solnedgångsparagraf” (total tidsmässig deadline), vilket kan behövas som en omstart. Syftet är inte att verksamheterna ska upphöra efter den tiden, utan syftet är att få tillstånd en omprövning av tillståndet och dess villkor. En förutsättning är att utredningskraven och handläggningstiden hålls på rimliga nivåer. Till skillnad från vattenkraften, som har ett stort antal

---

³ <https://www.energimyndigheten.se/fornybart/vindkraft/vindlov/rattsfall/tidsbegransning-av-tillstand/>

mycket gamla tillstånd, behövs inte någon total omprövning för avfallsbranschen för att åstadkomma moderna tillstånd och tillståndsvillkor.

Möjligen skulle tillstånd för avfallsbehandlingsanläggningar kunna meddelas för 20-25 år, längre tid för deponier. Ändringstillstånden ska då tidsbegränsas till samma tidpunkt. Föreskrivna normaltider ger förutsebarhet. Tillståndsmyndigheten bör kunna begränsa tiden ytterligare om det är motiverat med hänvisning till lokaliseringen. Avfall Sverige har dock inte haft möjlighet att utreda lämpliga tidsperioder närmare.

14. Kan tidsbegränsning av tillstånd/villkor vara en faktor som förkortar tiden för tillståndsprövningen eftersom konsekvenserna av verksamheten inte behöver bedömas för obegränsad tid?

Ja, sannolikt kan en föreskriven tidsbegränsning medföra att utrednings- och kompletteringskraven minskar något för avfallsbehandlingsanläggningar, utom möjligen för deponier då sådana ger en närmast irreversibel påverkan på platsen. Eftersom man idag under prövningsprocessen inte kan förutse om tillståndsmyndigheten kommer att föreskriva om tidsbegränsning eller ej, kan tillsynsmyndigheten och andra remissinstanserna framföra både yrkande om tidsbegränsning och omfattande komplettering av utredningarna för effekter som beräknas uppstå efter yrkad tidsbegränsning.

Användningen av provotider med utredningsvillkor är ett slags tidsbegränsade villkor. Provotidens funktion torde stimulera utvecklandet av ny teknik samtidigt som industrin kan behålla sin konkurrenskraft. Dessutom kan provotiden även leda till en ökad miljönytta genom att låta verksamhetsutövaren med stöd av tillståndet prova ytterligare utsläppsreducerande åtgärder. Tidsbegränsade villkor – där utsläppskraven skärps med tiden, ger också sådana incitament och är inte ovanliga.

Man kan tänka att obligatorisk tidsbegränsning skulle kunna påverka investeringsincitamenten negativt, men förutsebarhet i lagstiftningen och insikten om att framtida krav kommer att ställas kan tvärtom ge incitament till forskning, utveckling och investeringar – i likhet med vad Montrealprotokollets bestämmelser om en stegvis nedtrappning av användningen av ozonskiktspåverkande gaser medförde. Kännedom om kommande regelmässig omprövning där klimatfrågorna kan antas ges stor vikt, bör kunna ge incitament till investeringar för förnybar energikälla, förnybara råvaror, energieffektivare teknik och annan klimatanpassad teknik.

Vid meddelat tillstånd förhindras tillsynsmyndigheten att i framtiden påverka verksamheten i framtiden i de frågor som prövats. Att tillstånd eller åtminstone tillståndsvillkor tidsbegränsas borde underlätta tillståndsprövningen. Avfall Sverige har medlemmar vars tillsynsmyndighet ställt krav på kompletteringar av ansökan och miljöbedömning i sådan omfattning att det tagit 8 år av utredningar, provtagningar och kompletteringar samt överklaganden. Utan tidsbegränsning och "automatisk" omprövning behöver tillsynsmyndigheten säkerställa att verksamheten inte har negativ påverkan om

tio, tjugo, trettio år. Ju längre tidsperspektiv, desto svårare blir utredningarna. Om tidsbegränsning vore norm så hade nog oron hos tillsynsmyndigheten minskat och utrednings- och handläggningstiden förkortats.

15. Vilka för- och respektive nackdelar ser ni med att tidsbegränsa tillstånd och villkor ur ett omställningsperspektiv?

Tillstånd för verksamheter som avser åtgärder som väsentligt bidrar till klimatpåverkan, kan tyckas självklart att tillstånd eller berörda villkor tidsbegränsas. För verksamheter/åtgärder som väsentligt bidrar till klimatmålen, kan tidsbegränsning tillsammans med aktiv processledning från tillståndsmyndighetens sida, förkorta handläggningstiden så att verksamheten kan komma igång så fort som möjligt.

16. Skulle ett system motsvarande det som gäller för vattenkraft för elproduktion, dvs. att tillståndet inte är begränsat i tid men villkoren omprövas inom ett visst intervall, även kunna fungera för verksamheter inom er bransch? Vilka för- och nackdelar ser ni med ett sådant system?

Det skulle kunna fungera. Fördelen är en tydlighet i processen och förutsebarhet i när omprövning kommer att ske.

17. Har ni förslag på författningsändringar eller andra åtgärder för att tidsbegränsning av tillstånd och omprövning av tillstånd och villkor ska kunna användas för att säkerställa att verksamheter och åtgärder bedrivs med moderna miljövillkor i syfte att nå miljö- och klimatmålen?

Ändring skulle kunna ske i 16 kap. 2 § miljöbalken så att tillstånd får tidsbegränsas ändras till: ska begränsas. För att ge förutsebarhet bör normaltider anges i förordning.

Verksamhetsutövarens egen möjlighet att få omprövning enligt 24 kap. 13 § andra stycket miljöbalken bör utökas till klimat- och miljöförbättrande åtgärder.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till vår seniora miljöjurist Andrea Hjärne, andrea.hjarne@avfallsverige.se, telefon 040-35 66 00.

Med vänlig hälsning,
Avfall Sverige

Tony Clark
Vd